

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

ו.

עין משפט
נר מצוה

מד א מיי פי"ד מה"ל
נוק ממונ הלכה ח
סמג עשין סט טו"ע ח"מ
סי תיח סעיף ב:
מה ב ג מיי פי"ג
מהלכות נוקי ממונ
הלכה ז ג סמג עשין ט
טו"ע ח"מ סי' תיח סעיף
א:
בו ד מיי שם טור ש"ע
שם סעיף ג:
בו ה מיי שם הלכה יג
סמג שם טו"ע ח"מ
סי תיח סעיף ב:

(א) [לעיל ג: לקמן כח: לא:
חמ: (ב) [לקמן יט: (ג)
(ד) [לקמן יט: (ה) [ש"ש
ממ"א (ו) [דף ג: ד"ה
משורן] (ז) ז"ל דפרישות,
(ח) [ז"ל המתנגלג, ט] [ש"ש
במסופות ד"ה שור] (י) ז"ל
מוקי,

גליון הש"ס

תוס' ד"ח מה לבור שכן
שלא ברשות דאפי' עשאו
ברשות ע"י לקמן כח ע"כ
מוק' ד"ה ח"מ:

מוסף רש"י

כולם מבורר לדמונ. כל
תקלה צור הוא ואפי' דלא
הפקיר (דע"ל ג). כל אלו
שאררו. חכמי מוסתין
לקבלו כה"ה, וזלו הן
פותרין ביבותיהן. לקבל
שופטין שכן כה"ה י, ו'
צ"ב צ"ט התקלה שופטין
של מי משמים הימ לה"ה'
(לקמן ז).

רבינו הגנאל

לאיתויי ליחכה נירו
וסיכסכה אבנו. פ"ס הצד
השוה שבהן בו. לאיתויי
מא, אמ' אביי לאיתויי
אבנו וסכנו ומשאו
שהניחן בראש הגג ונפלו
ברוח מצויה והזיקו בהר
דנייהו. אבל בהדי דקאזלי
נוקי לא איצטרבא ליה
דהיינו אש אלא אפי' בהר
דנייהו. רבא אמר לאיתויי
בור המתנגלג בו. רב
אזא בר אבהו אמ'
לאיתויי הא דתניא כל
אלו שאמרו פותקין
ביבותיהן וגורפיין
מערותיהן בימות החמה
אין להן רשות, בימות
הגשמים אפי' שיש להן
רשות אם הזיק חייב
לשלם. ומקום הלוות רב
ושמואל כבר פירשוהו
למעלה.

לאסויי ליחכה נירו. שאם ליחכה האם חרישמו של חזירו או סכסכה
אבנו חייב. באבנים שייך לשון סכסוך שלא נשפרו לגמרי אלא
סכסכה ונדבקה האם בהן וסכסכה מעט כדלמרינן (חולין דף ט'
גבי פגימת סכין מוסכסכת מרוח אחת שלא נפגמה מצ' לדין לגמרי.

HebrewBooks.org © Mezuzain Publishers. No commercial use allowed.

אי רב דאמר בו. לא גרסינן דפירשנו לעיל: **מה** לבור שכן
אין כח אחר מעורב בו. למאי? דפריך ללא חשיב אש מעשיו
גרמו לו לפי שהרוח מצייע לו ה"מ למפרך כחא מה לצור שכן
מעשיו גרמו לו תאמר באבנו

לאיתויי ליחכה נירו וסכסכה אבנו: הצד
השוה שבהן: לאיתויי מאי אמר אביי בלאיתויי
אבנו סכינו ומשאו שהניחן בראש גגו ונפלו
ברוח מצויה והזיקו היכי דמי אי בהדי דקא
אזלי קא מוקי היינו אש מאי שנא אש דכח
אחר מעורב בו וממונך ושמירתו עליך הני נמי
כח אחר מעורב בהן וממונך ושמירתו עליך
ואלא בחר דנייהו אי דאפקרינהו בין לרב
בין לשמואל היינו בור מאי שנא בור שכן
תחילת עשייתו לנוק וממונך ושמירתך עליך
הני נמי תחילת עשייתך לנוק וממונך ושמירתך
עליך אלא דלא אפקרינהו לשמואל (ד) דאמר
כולם מבורר למדנו היינו בור לעולם
דאפקרינהו ולא דמו לבור מה לבור שכן אין
כח אחר מעורב בו תאמר בהני שכה אחר
מעורב בהן אש תוכיה מה לאש שכן דרכו
לילך ולהזיק בור תוכיה וחזר הדין רבא אמר
לאיתויי דבור המתנגלג ברגלי אדם וברגלי
בהמה ה"ד אי דאפקרינהו בין לרב בין
לשמואל היינו בור מאי שנא בור שכן תחילת
עשייתו לנוק ושמירתו עליך הני נמי תחילת
עשייתך לנוק ושמירתך עליך אלא דלא
אפקרינהו לשמואל דאמר כולם מבורר למדנו
היינו בור לעולם דאפקרינהו ולא דמי לבור
מה לבור שכן מעשיו גרמו לו תאמר בהני
שאין מעשיו גרמו לו שור יוכיה מה לשור
שכן דרכו לילך ולהזיק בור תוכיה (ה) וחזר הדין
לא ראי זה כראי זה רב אדא בר אבהו אמר
לאיתויי הא דתניא (ז) כל אלו שאמרו פותקין
ביבותיהן וגורפיין מערותיהן בימות החמה
אין להם רשות בימות הגשמים יש להם רשות
אפי' שברשות אם הזיקו חייבים לשלם היכי
דמי אי בהדי דקאזלי מוקי כחו הוא אלא
בחר דנייהו היכי דמי אי דאפקרינהו בין
לרב בין לשמואל היינו בור מ"ש בור
תחילת עשייתו לנוק וממונך ושמירתו
עליך הני נמי תחילת עשייתך לנוק וממונך
ושמירתך עליך אלא דלא אפקרינהו לשמואל
דאמר כולם מבורר למדנו היינו בור
לעולם דאפקרינהו ולא דמי לבור מה לבור
שכן שלא ברשות תאמר בהני דברשות
שור

ללא חשיב אש מעשיו גרמו לו לפי שהרוח מצייע לו ה"מ למפרך כחא מה לצור שכן מעשיו גרמו לו תאמר באבנו
לאיתויי ליחכה נירו וסכסכה אבנו: הצד השווה שבהן: לאיתויי מאי אמר אביי בלאיתויי אבנו סכינו ומשאו שהניחן בראש גגו ונפלו ברוח מצויה והזיקו היכי דמי אי בהדי דקא אזלי קא מוקי היינו אש מאי שנא אש דכח אחר מעורב בו וממונך ושמירתו עליך הני נמי כח אחר מעורב בהן וממונך ושמירתו עליך ואלא בחר דנייהו אי דאפקרינהו בין לרב בין לשמואל היינו בור מאי שנא בור שכן תחילת עשייתו לנוק וממונך ושמירתך עליך הני נמי תחילת עשייתך לנוק וממונך ושמירתך עליך אלא דלא אפקרינהו לשמואל (ד) דאמר כולם מבורר למדנו היינו בור לעולם דאפקרינהו ולא דמו לבור מה לבור שכן אין כח אחר מעורב בו תאמר בהני שכה אחר מעורב בהן אש תוכיה מה לאש שכן דרכו לילך ולהזיק בור תוכיה וחזר הדין רבא אמר לאיתויי דבור המתנגלג ברגלי אדם וברגלי בהמה ה"ד אי דאפקרינהו בין לרב בין לשמואל היינו בור מאי שנא בור שכן תחילת עשייתו לנוק ושמירתו עליך הני נמי תחילת עשייתך לנוק ושמירתך עליך אלא דלא אפקרינהו לשמואל דאמר כולם מבורר למדנו היינו בור לעולם דאפקרינהו ולא דמי לבור מה לבור שכן מעשיו גרמו לו תאמר בהני שאין מעשיו גרמו לו שור יוכיה מה לשור שכן דרכו לילך ולהזיק בור תוכיה (ה) וחזר הדין לא ראי זה כראי זה רב אדא בר אבהו אמר לאיתויי הא דתניא (ז) כל אלו שאמרו פותקין ביבותיהן וגורפיין מערותיהן בימות החמה אין להם רשות בימות הגשמים יש להם רשות אפי' שברשות אם הזיקו חייבים לשלם היכי דמי אי בהדי דקאזלי מוקי כחו הוא אלא בחר דנייהו היכי דמי אי דאפקרינהו בין לרב בין לשמואל היינו בור מ"ש בור תחילת עשייתו לנוק וממונך ושמירתו עליך הני נמי תחילת עשייתך לנוק וממונך ושמירתך עליך אלא דלא אפקרינהו לשמואל דאמר כולם מבורר למדנו היינו בור לעולם דאפקרינהו ולא דמי לבור מה לבור שכן שלא ברשות תאמר בהני דברשות שור

זימוס החמה אין להם רשות. מפני שהרחוב נהא והוא מקלקלו אצל זימוס
הגשמים שהרחובות מלוכלכות יש להן רשות: ואע"פ שגרשות. צ"ד
משליכין אם הזיקו חייבין: כחו הוא. והיינו אדם ומנא ליה צממניתין:

תנא שור לרגלו היכי קאמר שור יוכיה דברשות חייב והא רגל לא מנייהו אלא ברשות הניזק ושם אין לו רשות וי"ל כגון שהלך צרה"ר והמו
והזיק כה"ה דחייב כדלמרינן לקמן (דף ט'). (ש"ך נ"ט) ה"ג הברותל והאיך שנפלו לרשות הרבים והזיקו פמור מרש"א. וכן כתבו
בספרים של רש"י וכן בספר רב אלפס וכן עיקר אבל אומס דכתובו זהו חייב לשלם לא נהירא דכיון דשנלא היהירו חייב לא יתכן להקל
עליו לפוטרו ממה שמהירין אותו לקוח ולסמור: **אי** דאפקרינהו בין לרב בין לשמואל היינו בור. וא"ת והא משמע לקמן בהמניח (ד' ט').
דלכ"ע המפקיר נוקי לאחר נפילה אונס דפטור והאי נמי אונס הוא דצננין ונטיעה שעשה לא פשע כלום וי"ל כיון שהזכירו לקוח ולסמור
שלא זיקו ועבר הזמן היו פושע והיו כמפקיר ונכסיו לאחר נפילה פשיעה:
היינו בור. לכאורה נראה דמיירי כשהזיקו כותל ואזלין בשעת נפילה גופה ואפי' מדמה ליה לצור מדלא קאמר הכא אי צהדי דקאזלי
קמוקי היינו אש ועוד דאי צהדיק ללאחר נפילה מיירי אמאי פטור מלשלם הלא כיון שנפלו מיד היה לו לסלקן ועוד דלכ"ע לא היה
ליה לנימני לקוח ולסמור אלא נתנו לו זמן לפנותו ולסלקו כיון דצהדיק ללאחר נפילה מיירי אע"ג דבור אין הולך להזיק ואלו הולכים ומוקיין
יש לנו ללמדם מצור דעדיף הוה דידהו שהולכים ומוקיין מצור שאינו הולך ומוזק אלא מוזק במקומו ונראה דצהדיק ללאחר נפילה
נמי

ללא חשיב אש מעשיו גרמו לו לפי שהרוח מצייע לו ה"מ למפרך כחא מה לצור שכן מעשיו גרמו לו תאמר באבנו
לאיתויי ליחכה נירו וסכסכה אבנו: הצד השווה שבהן: לאיתויי מאי אמר אביי בלאיתויי אבנו סכינו ומשאו שהניחן בראש גגו ונפלו ברוח מצויה והזיקו היכי דמי אי בהדי דקא אזלי קא מוקי היינו אש מאי שנא אש דכח אחר מעורב בו וממונך ושמירתו עליך הני נמי כח אחר מעורב בהן וממונך ושמירתו עליך ואלא בחר דנייהו אי דאפקרינהו בין לרב בין לשמואל היינו בור מאי שנא בור שכן תחילת עשייתו לנוק וממונך ושמירתך עליך הני נמי תחילת עשייתך לנוק וממונך ושמירתך עליך אלא דלא אפקרינהו לשמואל (ד) דאמר כולם מבורר למדנו היינו בור לעולם דאפקרינהו ולא דמו לבור מה לבור שכן אין כח אחר מעורב בו תאמר בהני שכה אחר מעורב בהן אש תוכיה מה לאש שכן דרכו לילך ולהזיק בור תוכיה וחזר הדין רבא אמר לאיתויי דבור המתנגלג ברגלי אדם וברגלי בהמה ה"ד אי דאפקרינהו בין לרב בין לשמואל היינו בור מאי שנא בור שכן תחילת עשייתו לנוק ושמירתו עליך הני נמי תחילת עשייתך לנוק ושמירתך עליך אלא דלא אפקרינהו לשמואל דאמר כולם מבורר למדנו היינו בור לעולם דאפקרינהו ולא דמי לבור מה לבור שכן מעשיו גרמו לו תאמר בהני שאין מעשיו גרמו לו שור יוכיה מה לשור שכן דרכו לילך ולהזיק בור תוכיה (ה) וחזר הדין לא ראי זה כראי זה רב אדא בר אבהו אמר לאיתויי הא דתניא (ז) כל אלו שאמרו פותקין ביבותיהן וגורפיין מערותיהן בימות החמה אין להם רשות בימות הגשמים יש להם רשות אפי' שברשות אם הזיקו חייבים לשלם היכי דמי אי בהדי דקאזלי מוקי כחו הוא אלא בחר דנייהו היכי דמי אי דאפקרינהו בין לרב בין לשמואל היינו בור מ"ש בור תחילת עשייתו לנוק וממונך ושמירתו עליך הני נמי תחילת עשייתך לנוק וממונך ושמירתך עליך אלא דלא אפקרינהו לשמואל דאמר כולם מבורר למדנו היינו בור לעולם דאפקרינהו ולא דמי לבור מה לבור שכן שלא ברשות תאמר בהני דברשות שור